

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 103/15
Λουξεμβούργο, 17 Σεπτεμβρίου 2015

Απόφαση στην υπόθεση C-367/14
Επιτροπή κατά Ιταλίας

Λόγω της μη εμπρόθεσμης ανάκτησης ενισχύσεων ασύμβατων με την κοινή αγορά, επιβάλλεται στην Ιταλία η καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού 30 εκατομμυρίων ευρώ και χρηματικής ποινής 12 εκατομμυρίων ευρώ ανά εξάμηνο καθυστέρησης

Το Δικαστήριο είχε ήδη διαπιστώσει για πρώτη φορά την παράβαση της Ιταλίας με απόφαση του 2011

Με απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 1999¹, η Επιτροπή έκρινε ότι οι απαλλαγές και/ή μειώσεις κοινωνικών εισφορών που χορηγήθηκαν μεταξύ του 1995 και του 1997 σε ορισμένες επιχειρήσεις στο νησιωτικό έδαφος της Βενετίας και της Chioggia αποτελούσαν κρατικές ενισχύσεις ασύμβατες με την κοινή αγορά. Οι μειώσεις αυτές ανέρχονταν κατά μέσο όρο στο ποσό των 37,7 εκατομμυρίων ευρώ κατ' έτος και κατανέμονταν μεταξύ 1 645 επιχειρήσεων, ενώ οι απαλλαγές ανέρχονταν στο ποσό των 292 831 ευρώ κατ' έτος και κατανέμονταν μεταξύ 165 επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ζήτησε από την Ιταλία να ανακτήσει τις ενισχύσεις από τους δικαιούχους τους.

Το 2000, ασκήθηκαν 59 προσφυγές ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της ως άνω αποφάσεως της Επιτροπής. Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε 28 από τις προσφυγές αυτές ως απαράδεκτες, ενώ οι προσφυγές σε τέσσερις υποθέσεις που χαρακτηρίστηκαν αντιπροσωπευτικές απορρίφθηκαν ως αβάσιμες το 2008². Αποφαινόμενο επί σχετικής αιτήσεως αναιρέσεως, το Δικαστήριο επικύρωσε την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου το 2011³. Οι λοιπές προσφυγές που ασκήθηκαν κατά της αποφάσεως της Επιτροπής απορρίφθηκαν από το Γενικό Δικαστήριο και το Δικαστήριο.

Παράλληλα με τις προσφυγές αυτές, η Επιτροπή άσκησε το 2009 προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά της Ιταλίας, προσάπτοντάς της ότι δεν έλαβε εντός των προθεσμιών που είχαν ταχθεί όλα τα αναγκαία μέτρα για την ανάκτηση των ενισχύσεων. Με απόφασή του 2011⁴, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Ιταλία δεν είχε εκπληρώσει την υποχρέωση ανακτήσεως των ενισχύσεων την οποία υπείχε βάσει της αποφάσεως της Επιτροπής.

Διαπιστώνοντας ότι, παρά την απόφαση επί της προσφυγής λόγω παραβάσεως την οποία εξέδωσε το Δικαστήριο το 2011, η Ιταλία δεν είχε ανακτήσει ακόμη το σύνολο των ενισχύσεων και επιπλέον ότι είχε αναστείλει την ανάκτηση ορισμένων από αυτές, η Επιτροπή άσκησε εκ νέου προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά της Ιταλίας. Με τη δεύτερη αυτή προσφυγή, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να υποχρεώσει την Ιταλία να καταβάλει κατ' αποκοπήν ποσό και χρηματική ποινή.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **η Ιταλία παρέβη εκ νέου την υποχρέωση ανακτήσεως που υπέχει**. Ειδικότερα, την 21η Ιανουαρίου 2013 (ημερομηνία λήξεως

¹ Απόφαση 2000/394/ΕΚ της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1999, σχετικά με τα μέτρα ενίσχυσης σε επιχειρήσεις της Βενετίας και της Chioggia που προβλέπονται από τον νόμο αριθ. 30/1997 και τον νόμο αριθ. 206/1995, περί απαλλαγών ή μειώσεων των κοινωνικών εισφορών (ΕΕ 2000, L 150, σ. 50).

² Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 28ης Νοεμβρίου 2008, Hotel Cipriani κ.λπ. κατά Επιτροπής (υποθέσεις T-254/00, T-270/00 και T-277/00, βλ. ΑΤ 82/08 στα αγγλικά).

³ Απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Ιουνίου 2011, Comitato «Venezia vuole vivere» κ.λπ. κατά Επιτροπής (υποθέσεις C-71/09 P, C-73/09 P και C-76/09 P, βλ. ΑΤ 55/11 στα αγγλικά).

⁴ Απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Οκτωβρίου 2011, Επιτροπή κατά Ιταλίας (υπόθεση C-302/09).

της προθεσμίας που τάχθηκε με το έγγραφο οχλήσεως που απηύθυνε η Επιτροπή στην Ιταλία), οι ιταλικές αρχές δεν είχαν ανακτήσει το σύνολο των ενισχύσεων, η δε διαδικασία ανακτήσεως συνεχίζεται ακόμη.

Εξάλλου, το Δικαστήριο κρίνει ότι **οι δυσχέρειες που εμφανίστηκαν κατά τη διαδικασία ανακτήσεως των ενισχύσεων δεν δικαιολογούν τη εκτέλεση της αποφάσεως του 2011**. Όσον αφορά την αναστολή της ανακτήσεως ορισμένων ενισχύσεων από την ιταλική δικαιοσύνη, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η Ιταλία δεν απέδειξε ότι συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για την αναστολή αυτή. Ομοίως, οι δυσχέρειες που αφορούν την ανάγκη εξετάσεως κάθε συγκεκριμένης περιπτώσεως, λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού αριθμού των δικαιούχων και του μεγάλου χρονικού διαστήματος που έχει παρέλθει, προκειμένου να καθοριστούν τα ποσά που πρέπει να ανακτηθούν, δεν δικαιολογούν τη μη ανάκτηση των ενισχύσεων: ειδικότερα, το Δικαστήριο κρίνει ότι η Ιταλία δεν απέδειξε ότι το σύνολο των μέτρων που λήφθηκαν για την ανάκτηση των ενισχύσεων είχαν αποτελέσει αντικείμενο συνεχούς και αποτελεσματικού ελέγχου, πολλώ δε μάλλον δεδομένου ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλούνται την οφειλόμενη σε αυτά καθυστέρηση στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους για να δικαιολογήσουν τη μη εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου επί προσφυγής λόγω παραβάσεως. Τέλος, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το γεγονός ότι ορισμένες επιχειρήσεις βρίσκονται σε δυσχερή θέση ή έχουν χρεοκοπήσει δεν επηρεάζει την υποχρέωση ανακτήσεως ενισχύσεων που χορηγήθηκαν παρανόμως, δεδομένου ότι η Ιταλία έχει την υποχρέωση, κατά περίπτωση, να ζητήσει να τεθεί η επιχείρηση σε εκκαθάριση, να αναγγείλει την απαίτησή της ή να λάβει οποιοδήποτε άλλο μέτρο το οποίο θα καταστήσει δυνατή την επιστροφή της ενισχύσεως.

Λαμβανομένου υπόψη ότι μετά από την απόφαση του 2011 δεν έχει ακόμη ανακτηθεί σημαντικό μέρος των ενισχύσεων και ότι η Ιταλία δεν δικαιολόγησε τη μη ανάκτηση αυτή, το Δικαστήριο κρίνει ότι **η επιβολή χρηματικής ποινής** συνιστά πρόσφορο οικονομικής φύσεως μέσο ώστε το κράτος μέλος αυτό να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να θέσει τέρμα στη διαπιστωθείσα παράβαση. Το Δικαστήριο κρίνει ότι η χρηματική ποινή πρέπει να καταβάλλεται ανά εξάμηνο προκειμένου, αφενός, η Επιτροπή να έχει τη δυνατότητα να εξετάζει την πρόοδο της διαδικασίας ανακτήσεως και, αφετέρου, η Ιταλία να έχει στη διάθεσή της ορισμένο χρόνο για τη συλλογή και διαβίβαση των σχετικών με την ανάκτηση στοιχείων. **Το Δικαστήριο εκτιμά ότι είναι σκόπιμο να ορίσει χρηματική ποινή 12 εκατομμυρίων ευρώ ανά εξάμηνο καθυστερήσεως στην εκτέλεση της αποφάσεως του 2011.**

Τέλος, το Δικαστήριο κρίνει ότι η αποτελεσματική πρόληψη της μελλοντικής επαναλήψεως ανάλογων παραβάσεων του δικαίου της Ένωσης επιτάσσει αποτρεπτικό μέτρο όπως η **επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού**. Ειδικότερα, όσον αφορά την Ιταλία έχουν εκδοθεί πολυάριθμες αποφάσεις επί προσφυγών λόγω παραβάσεως για την εκπρόθεσμη ανάκτηση ενισχύσεων παράνομων και ασύμβατων με την εσωτερική αγορά. Κατά δίκαιη εκτίμηση των περιστάσεων, **το Δικαστήριο ορίζει το κατ' αποκοπήν ποσό το οποίο θα πρέπει να καταβάλει η Ιταλία στα 30 εκατομμύρια ευρώ.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582